

No. 4 Mart 1967
Ekspres (İstanbul)

Sanat muhitinde büyük takdir toplayan eser

ST. JACQUES'IN KEMANLARI

Geçen sene «Gülbenkiyan Vakfı» tarafından temin edilen bir hibe Sadler's Wells vakfının 4 yeni opera sipariş etmesine ve bu suretle önümüzdeki beş sene içinde her sene bir İngiliz bestekârının yazdığı bir operanın sahneye konulabilmesini mümkün kılmıştır.

Seçilen bestekârlar şunlardır: «Sülfür madenleri» isimli operası büyük başarı kazanan Rodney Bennett, Graham Greene'in «Havadaki Adamımız» isimli eserinden mülhem olarak yazdığı aynı isimdeki operası ile, büyük muvaffakiyet kazanan Avusturyalı genç bestekâr Malcolm Williamson, «Tek kişilik temsil» isimli satirik komedisi 1964 senesinde Jeannette Cochrane tiyatrosunda temsil edilen Nicholas Maw ve bu dört bestekârın en küçüğü bulunan orkestra ve oda müziği eserleriyle şöhrete ulaşan Gordon Grosse.

Malcolm Williamson'un «St. Jacques'ın kemanları» isimli yeni opera Patricik eigh Fermor'un romanından adapte edilmiş olup Kasım sonunda Sadler's Wells de dünya prömiyeri yapılmış ve halen kapalı gişe olarak temsil edilmektedir. Mutantan, canlı, renkli ve aynı zamanda libretosunu da yazan William Chappell tarafından başarı ile sahneye konulmuş bulunmaktadır. Nitekim kendisi ve Williamson «İngiliz eksantrikleri» isimli eser üzerinde çalışırken operanın konusunun romandan alınma fikrini ortaya atan Williamson olmuştur.

BALIKÇI KAYIGI SAHNESİ

Operadaki konu bir prolog ve bir epilog ile çevrelenmiş bulunmaktadır. Prolog Karaiplerde vasi bir ummanda bulunan bir balıkçı kayığında okunmaktadır. Ağlarını denize atarken balıkçılar şarkı söylemekte ve aralarından biri, bir eski karnaval gecesinde Saint-Jacques ismini taşıyan bir yanar dağ adasının sulara nasıl garkolduğunu ve bu arada denizin derinliğinden keman seslerinin nasıl aksettığını anlatmaktadır. Balıkçılar müzik sesini dinlerken ani bir şekilde, keman sesleri duyulmakta ve balıkçılar son süratle kürek çekmeye başlamaktadır.

Operadaki olaylar bir şimşek sürati ile cereyan etmektedir. Olayın konusu şöyledir: Sosterne ve Josephine isimli bir erkek ve bir kız kardeş (ada asillerinden birinin çocukları), Serindan kontu ve ile aile mürebbiyesi Berthe, başlıca karakterleri teşkil etmektedir. Sosterne, Berth'i sevmekte ancak Berthe, eskiden yaktığı Sosterne ile ilgilenemeyecek kadar Josephine ile meşgul bulunmaktadır. Ayrıca Josephine, Marcel ile sevişmektedir. Oysa ki, Josephine'in haberi olmamasına rağmen Marcel'in Pariste karısı mevcut bulunmaktadır. Bu arada karışıklıklar son haddini bulmakta ve dolayısı ile nefis şarkılar ve güzel orkestra melodilerine yol açmaktadır. Karnaval şenlikleri ve şarkılar şahikasına ulaştığı zaman yanardağı indifa etmekte ve müthiş bir infilâk kayaların balo salonuna yağmasına yol açmaktadır. Ada bir sene için yeniden sulara garkolmaktadır.

Gürültülü bir orkestra parçasını müteakip, perde yeniden açılmakta ve engin denizde bir tekne görülmektedir. İçinde hayatta kalan yegâne fert Berthe bulunmaktadır (Kenisi kaybolan Josephine'in peşinden dışarı çıkmış bulunuyordu). Bu sırada Berthe, bütün sevdiklerini kaybetmenin ve yalnız kalmanın hüznünü şarkı ile ifade etmektedir.

(Devamı 5 ci sahifede)